

Dokument s plenarne sjednice

B9-0393/2023 }
B9-0397/2023 }
B9-0400/2023 }
B9-0402/2023 }
B9-0404/2023 }
B9-0405/2023 } RC1

4.10.2023

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 132. stavcima 2. i 4. Poslovnika,

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B9-0393/2023 (The Left)

B9-0397/2023 (S&D)

B9-0400/2023 (Verts/ALE)

B9-0402/2023 (Renew)

B9-0404/2023 (ECR)

B9-0405/2023 (PPE)

o stanju u Gorskom Karabahu nakon napada Azerbajdžana i stalnim
prijetnjama Armeniji
(2023/2879(RSP))

**Željana Zovko, Andrey Kovatchev, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė,
David McAllister, Paulo Rangel, Andrius Kubilius, Isabel Wiseler-Lima,
François-Xavier Bellamy, Vladimír Bilčík, Loucas Furlas, Anja Haga,
Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, David Lega, Miriam Lexmann, Sven**

RC\1287335HR.docx

PE754.287v01-00 }
PE754.291v01-00 }
PE754.294v01-00 }
PE754.296v01-00 }
PE754.298v01-00 }
PE754.299v01-00 } RC1

Simon, Michaela Šojdrová, Tom Vandenkendelaere, Tomáš Zdechovský
u ime Kluba zastupnika PPE-a
**Pedro Marques, Tonino Picula, Marina Kaljurand, Isabel Santos, Sylvie
Guillaume, Evin Incir**
u ime Kluba zastupnika S&D-a
**Nathalie Loiseau, Abir Al-Sahlani, Petras Auštrevičius, Nicola Beer,
Olivier Chastel, Katalin Cseh, Vlad Gheorghe, Klemen Grošelj, Bernard
Guetta, Moritz Körner, Karen Melchior, Frédérique Ries, María Soraya
Rodríguez Ramos, Ramona Strugariu, Marie-Pierre Vedrenne, Hilde
Vautmans, Salima Yenbou**
u ime Kluba zastupnika Renew
Markéta Gregorová, François Alfonsi, Mounir Satouri
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a
**Angel Dzhambazki, Charlie Weimers, Assita Kanko, Witold Jan
Waszczykowski, Anna Zalewska, Adam Bielan, Elżbieta Kruk, Joachim
Stanisław Brudziński, Beata Kempa, Bert-Jan Ruissen**
u ime Kluba zastupnika ECR-a
Idoia Villanueva Ruiz
u ime Kluba zastupnika The Left
Fabio Massimo Castaldo

Prijedlog rezolucije Europskog parlamenta o stanju u Gorskom Karabahu nakon napada Azerbajdžana i stalnim prijetnjama Armeniji (2023/2879(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o stanju u Gorskom Karabahu, Azerbajdžanu i Armeniji, posebno one od 19. siječnja 2023. o humanitarnim posljedicama blokade u Gorskom Karabahu¹, od 10. ožujka 2022. o uništavanju kulturne baštine u Gorskom Karabahu² i od 20. svibnja 2021. o ratnim zarobljenicima nakon najnovijeg sukoba Armenije i Azerbajdžana³,
- uzimajući u obzir relevantne dokumente i međunarodne sporazume, uključujući, ali ne ograničavajući se na Povelju Ujedinjenih naroda, Helsinški završni akt od 1. kolovoza 1975. i Deklaraciju iz Alma Ate od 21. prosinca 1991.,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Međunarodnu konvenciju o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, Ženevsku konvenciju i njezine protokole, Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda, Europsku konvenciju o ljudskim pravima, Konvenciju UNESCO-a o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine od 16. studenog 1972. i Deklaraciju UNESCO-a o namjernom uništenju kulturne baštine od 17. listopada 2003.,
- uzimajući u obzir temeljna načela Skupine iz Minska Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) iz 2009.,
- uzimajući u obzir trilateralnu izjavu od 9. studenoga 2020. koji su potpisali čelnici Rusije, Armenije i Azerbajdžana,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu predsjednika Odbora Europskog parlamenta za vanjske poslove, predsjednika Izaslanstva Europskog parlamenta za odnose s južnim Kavkazom i njegovih stalnih izvjestitelja za Armeniju i Azerbajdžan od 19. rujna 2023. o napadu Azerbajdžana na Gorski Karabah,
- uzimajući u obzir izjave Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 19. rujna 2023. o vojnoj eskalaciji u Azerbajdžanu, od 21. rujna 2023. o razvoju događaja u Gorskom Karabahu i govor Visokog predstavnika od 21. rujna 2023. u Vijeću sigurnosti UN-a o Gorskom Karabahu,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD-a) od 29. rujna 2023. o raseljavanju stanovnika iz Gorskog Karabaha,
- uzimajući u obzir poziv glavnog tajnika UN-a Antónija Guterresa od 19. rujna 2023. na

¹ SL C 214, 16.6.2023., str. 104.

² SL C 347, 9.9.2022., str. 198.

³ SL C 15, 12.1.2022., str. 156.

hitan prekid neprijateljstava i komentar visokog povjerenika UN-a za ljudska prava Volkera TÜRKA od 26. rujna 2023.,

- uzimajući u obzir rješenja Međunarodnog suda (ICJ) od 22. veljače 2023. i 6. srpnja 2023. o zahtjevu za određivanje privremenih mjera u okviru primjene Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije (*Armenija protiv Azerbajdžana*),
 - uzimajući u obzir Hašku konvenciju o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba iz 1954., čije su stranke Armenija i Azerbajdžan, njezin prvi protokol koji se primjenjuje na okupirana područja i drugi njezin protokol o pojačanoj zaštiti kulturnih dobara,
 - uzimajući u obzir izjavu supredsjedateljâ Skupine iz Minska u okviru OESS-a, od 11. studenog 2021. u kojoj se ponavlja važnost zaštite povijesnih i kulturnih lokaliteta u regiji,
 - uzimajući u obzir završno izvješće Vijeća sigurnosti UN-a koje je sastavila Komisija stručnjaka osnovana u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti 780 (1992),
 - uzimajući u obzir izvješće Komisije Vijeća Europe protiv rasizma i netolerancije o Azerbajdžanu i memorandum povjerenice Vijeća Europe za ljudska prava od 21. listopada 2021. o humanitarnim posljedicama i posljedicama za ljudska prava nakon što je 2020. između Armenije i Azerbajdžana izbio sukob oko Gorskog Karabaha,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je sukob u Gorskom Karabahu povijesno i geopolitički veoma složen; budući da je Azerbajdžan 19. rujna 2023. pokrenuo unaprijed planirani neopravdani vojni napad na Gorski Karabah, što je dovelo do znatnih gubitaka života; budući da je 20. rujna 2023. dogovoren prekid vatre, ali da nije zajamčena sigurnost civila koji su ostali u Gorskom Karabahu; budući da postoje izvješća da su stotine armenskih civila ubijene i ranjene tijekom vojne operacije Azerbajdžana protiv Gorskog Karabaha; budući da postoje izvješća o nestalim osobama; budući da su se u okviru sporazuma o prekidu vatre s Azerbajdžanom de facto vlasti Gorskog Karabaha složile da će raspustiti svoje civilne institucije i razoružati samoobrambene snage, predati sve oružje i povući se sa svih borbenih položaja i vojnih funkcija; budući da, unatoč tomu, postoje opetovana izvješća o kršenju primirja;
- B. budući da taj napad predstavlja teško kršenje ljudskih prava i međunarodnog prava i očito kršenje trilateralne izjave o prekidu vatre od 9. studenoga 2020. i obveza koje je Azerbajdžan preuzeo u pregovorima u kojima je posredovao EU; budući da je 22. svibnja 2023. premijer Armenije Nikol Pašinjan izrazio spremnost svoje zemlje da prizna teritorijalnu cjelovitost Azerbajdžana, uključujući Gorski Karabah, u zamjenu za sigurnosna jamstva za armensko stanovništvo u toj regiji, u okviru mirovnog procesa između tih dviju zemalja;
- C. budući da je od azerbajdžanske ofenzive 19. rujna 2023. više od 100 000 Armenaca iz

Gorskog Karabaha bilo prisiljeno pobjeći u Armeniju; budući da stoga u Gorskom Karabahu gotovo više nema armenskog stanovništva koje je tamo živjelo stoljećima; budući da je azerbajdžanska vlada izjavila da će zajamčiti prava civilnog stanovništva, uključujući prava na obrazovanje, kulturna i vjerska prava te biračka prava na lokalnim izborima; budući da armenski stanovnici Gorskog Karabaha koji se boje odmazde ili gubitka slobode da koriste svoj jezik i prakticiraju svoju vjeru i običaje nisu smatrali vjerodostojnima obećanja Azerbajdžana o poštovanju prava lokalnog stanovništva; budući da vjerodostojna izvješća svjedoče o pljački, uništenju, nasilju i uhićenjima koje su počinile azerbajdžanske postrojbe od početka ofenzive; budući da je Azerbajdžan od 19. rujna 2023. uhitio nekoliko dužnosnika i bivših dužnosnika iz Gorskog Karabaha;

- D. budući da Vijeće sigurnosti UN-a opisuje etničko čišćenje kao stvaranje etničke homogenosti na određenom području uporabom sile ili zastrašivanja kako bi se iz određenog područja uklonile osobe druge etničke ili vjerske skupine, što je u suprotnosti s međunarodnim pravom; budući da je hitno potrebno zaustaviti i obrnuti prisilni egzodus lokalnog armenskog stanovništva, koji predstavlja etničko čišćenje, te zajamčiti uvjete za njihov siguran povratak u Gorski Karabah; budući da Armenci iz Gorskog Karabaha imaju pravo dostojanstveno i sigurno živjeti u svojim domovima; budući da su azerbajdžanske vlasti najavile registraciju svih armenskih stanovnika Gorskog Karabaha;
- E. budući da su i Azerbajdžan i Armenija obvezani međunarodnim humanitarnim pravom; budući da Treća ženevska konvencija štiti ratne zarobljenike od svih oblika mučenja i okrutnog postupanja; budući da se takva djela počinjena tijekom oružanog sukoba smatraju ratnim zločinima; budući da je Četvrtom ženevskom konvencijom predviđena zaštita civila u međunarodnim oružanim sukobima i da je utvrđeno da nezakonito zatvaranje, namjerno ubijanje te nečovječno i ponižavajuće postupanje prema zaštićenoj osobi predstavljaju ratne zločine;
- F. budući da je toj vojnoj agresiji prethodila devetomjesečna blokada azerbajdžanskog Lačinskog koridora, koja je bila na snazi od 12. prosinca 2022., jedinog kopnenog koridora koji povezuje regiju Gorskog Karabaha s Armenijom te je više od 100000 Armenaca u Gorskom Karabahu lišeno slobode kretanja i pristupa hrani, lijekovima, higijenskim proizvodima i drugoj robi, kao i uspostavom kontrolne točke na istom koridoru u travnju 2023., čime se krši trilateralna izjava iz studenoga 2020., povećanjem vojne prisutnosti oko Gorskog Karabaha i duž granice s Armenijom te agresivnom i huškačkom retorikom azerbajdžanskog vodstva;
- G. budući da je na temelju trilateralne izjave od 9. studenoga 2020., kojom je okončan 44-dnevni rat, Lačinski koridor trebao ostati pod kontrolom ruskih mirovnih snaga, dok je Azerbajdžan trebao jamčiti sigurnost osoba, vozila i tereta koji se kreću duž Lačinskog koridora u oba smjera; budući da ruske takozvane mirovne snage nisu djelovale u skladu sa svojim mandatom niti poduzele mjere protiv azerbajdžanske blokade Lačinskog koridora nakon uspostave kontrolne točke ili protiv najnovije vojne agresije Azerbajdžana; budući da je održavanjem blokade Lačinskog koridora Azerbajdžan prekršio svoje međunarodne obveze iz trilateralne izjave o prekidu vatre iz studenoga

2020.;

- H. budući da je više od devet mjeseci organiziranog izgladnjivanja i izolacije posebno pogodilo ranjive skupine u Gorskom Karabahu, kao što su djeca, starije osobe te osobe s invaliditetom i kroničnim zdravstvenim problemima; budući da je to, među ostalim, dovelo do porasta broja spontanih pobačaja i preranih porođaja zbog toga što trudnice nemaju pristup odgovarajućoj prehrani i prenatalnoj skrbi; budući da je Azerbajdžan također prekinuo opskrbu regije plinom i električnom energijom, što znatno utječe na životne uvjete u regiji, među ostalim na rad medicinskih i obrazovnih ustanova; budući da zdravstvene ustanove u Gorskom Karabahu zbog blokade nemaju dovoljno kapaciteta za liječenje osoba ozlijeđenih u azerbajdžanskom napadu;
- I. budući da je Međunarodni sud u slučaju *Armenija protiv Azerbajdžana* odlukom od 22. veljače 2023. naložio Azerbajdžanu da omogući slobodan prolaz kroz Lačinski koridor i da poduzme sve mjere koje su mu na raspolaganju kako bi osigurao neometano kretanje osoba, vozila i tereta duž Lačinskog koridora u oba smjera;
- J. budući da je 28. rujna 2023. *de facto* predsjednik Gorskog Karabaha Samvel Šahramanjan bio prisiljen potpisati dekret kojim se od 1. siječnja 2024. ukidaju sve strukture i institucije samoproglašene republike, pri čemu samoproglašena Republika Gorski Karabah prestaje postojati;
- K. budući da je EU Međunarodnom odboru Crvenog križa osigurao 5 milijuna EUR humanitarne pomoći; budući da će se tim sredstvima pomoći osobama raseljenima iz Gorskog Karabaha u Armeniju i ranjivim osobama u Gorskom Karabahu; budući da je armenska vlada zatražila pomoć EU-a pri pružanju odgovora na priljev izbjeglica iz Gorskog Karabaha;
- L. budući da je predsjednik Europskog vijeća uspostavio jednu od triju sastavnica mirovnih pregovora između Armenije i Azerbajdžana te da će biti domaćin sljedećeg sastanka na visokoj razini s dvama čelnicima 5. listopada 2023. u Granadi, na marginama europske političke zajednice;
- M. budući da se u Gorskom Karabahu nalaze brojne crkve, džamije, hačkari i groblja; budući da je, nakon što je Azerbajdžan tijekom rata 2020. namjerno nanio znatnu štetu armenskoj kulturnoj baštini, Međunarodni sud (ICJ) u svojem rješenju od 7. prosinca 2021.⁴ naveo da Azerbajdžan mora „poduzeti sve potrebne mjere kako bi spriječio i kaznio vandalizam i oskvrnuća nad armenskom kulturnom baštinom, uključujući, ali ne ograničavajući se na crkve i druga mjesta bogoslužja, spomenike, znamenitosti, groblja i artefakte”;
- N. budući da su druge države poput Turske pružile političku, diplomatsku i vojnu potporu Azerbajdžanu, zbog čega je sukob dodatno eskalirao; budući da je u skladu s točkom 9. Sporazuma o prekidu vatre u Gorskom Karabahu iz 2020. Armenija trebala zajamčiti

⁴ Rješenje Međunarodnog suda od 7. prosinca 2021. o zahtjevu za određivanje privremenih mjera u okviru primjene Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije (*Armenija protiv Azerbajdžana*), RC\1287335HR.docx

sigurnost prometnih veza između kontinentalnog Azerbajdžana i njegove eksklave Nahičevan, koje su Azerbajdžan i Turska promicali kao „Zangezurski koridor” te budući da su ih dužnosnici tih dviju zemalja upotrebljavali na način kojim se prijeti suverenitetu Armenije;

- O. budući da je tijekom proteklih godina azerbajdžansko vodstvo u nekoliko navrata davalo iredentističke izjave u vezi sa suverenim teritorijem Armenije; budući da je azerbajdžanska vojska u više navrata tijekom posljednje dvije godine okupirala različite dijelove suverenog teritorija Armenije i bombardirala civilne mete na državnom području Armenije;
- P. budući da prethodna upozorenja Parlamenta o toj situaciji nisu dovela ni do kakve znatne promjene u politici EU-a prema Azerbajdžanu; budući da nakon tri desetljeća diplomacije i napora za izgradnju mira iza kojih su stajali OESS, EU i drugi međunarodni akteri Azerbajdžan nije odustao od upotrebe vojne sile;
1. najoštrije osuđuje unaprijed planirani i neopravdani vojni napad Azerbajdžana na Armence u Gorskom Karabahu i poziva na trenutačno i potpuno okončanje nasilja nad stanovništvom koje je ostalo u toj regiji; ističe da je Azerbajdžan bio na jasnom putu prema ponovnoj uspostavi kontrole nad Gorskim Karabahom diplomatskim pregovorima i da je taj napad u suprotnosti s iskazanim namjerama Azerbajdžana da radi na postizanju održivog mira s Armenijom te da napad potkopava tekuće mirovne pregovore između Armenije i Azerbajdžana;
 2. naglašava da taj napad predstavlja teško kršenje međunarodnog prava i ljudskih prava te očitu povredu trilateralne izjave o prekidu vatre od 9. studenoga 2020. i obveza koje je Azerbajdžan preuzeo u pregovorima uz posredovanje EU-a; podsjeća da se napad dogodio u kontekstu velike humanitarne krize u Gorskom Karabahu nakon azerbajdžanske blokade Lačinskog koridora tijekom posljednjih devet mjeseci, čime su prekršene obveze Bakua i pravno obvezujuća rješenja Međunarodnog suda; podsjeća Azerbajdžan da primjena prisilnih praksi za uklanjanje civilnog stanovništva s određenog teritorija može predstavljati zločin protiv čovječnosti i da bi mogla biti obuhvaćena Konvencijom UN-a o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida;
 3. žali zbog ljudi koji su smrtno stradali ili su ozlijeđeni zbog posljedica nedavnog napada Azerbajdžana, među ostalim i nakon eksplozije u spremištu goriva 25. rujna 2023.; izražava solidarnost s Armencima iz Gorskog Karabaha koji su prisiljeni pobjeći iz svojih domova i sa zemlje svojih pradjedova; smatra da trenutačna situacija predstavlja etničko čišćenje i oštro osuđuje prijetnje i nasilje azerbajdžanskih postrojbi usmjereno protiv stanovništva Gorskog Karabaha; pohvaljuje armenske vlasti za njihove napore u pružanju pomoći i skloništa izbjeglicama; poziva institucije EU-a i države članice da Armeniji odmah ponude svu potrebnu pomoć za suočavanje s priljevom izbjeglica iz Gorskog Karabaha i posljedičnom humanitarnom krizom;
 4. poziva EU i njegove države članice da donesu ciljane sankcije protiv pojedinaca u azerbajdžanskoj vladi odgovornih za višestruka kršenja prekida vatre i povrede ljudskih prava u Gorskom Karabahu; poziva da se provedu istrage zlostavljanja koje su počinile

azerbajdžanske snage, a koja bi mogla predstavljati ratne zločine;

5. podsjeća Azerbajdžan da snosi punu odgovornost za sigurnost i dobrobit svih ljudi u Gorskom Karabahu te da mora preuzeti odgovornost za svoje djelovanje; zahtijeva da Azerbajdžan zajamči sigurnost i zaštitu stanovništva Gorskog Karabaha i da pritom poštuje Povelju UN-a i sve relevantne međunarodne konvencije, načela međunarodnog humanitarnog prava i ljudskih prava, svoje međunarodne obveze i načela OEES-a; poziva azerbajdžanske vlasti da omoguće siguran povratak armenskog stanovništva u Gorski Karabah, da pruže čvrsta jamstva u pogledu zaštite njihovih prava i da se suzdrže od svih oblika huškačke retorike koja bi mogla potaknuti diskriminaciju nad Armencima; podsjeća azerbajdžanske vlasti da je pravo na povratak u vlastiti dom temeljno načelo međunarodnog prava o ljudskim pravima; poziva azerbajdžanske vlasti da se hitno i istinski uključe u sveobuhvatan i transparentan dijalog s Armencima iz Gorskog Karabaha kako bi se osiguralo poštovanje njihovih prava i zajamčila njihova sigurnost, uključujući pravo na dostojanstven i siguran život u njihovim domovima kao i njihova zemljišna i vlasnička prava, pravo da zadrže svoj zaseban identitet i u potpunosti uživaju svoja građanska, kulturna, socijalna i vjerska prava; poziva azerbajdžanske vlasti da se blisko savjetuju s Vijećem Europe, UN-om, OEES-om i drugim međunarodnim organizacijama o najboljim praksama za jamčenje prava etničkih Armenaca te naglašava da je to posebno važno s obzirom na katastrofalno postupanje Azerbajdžana u području ljudskih prava u prošlosti;
6. zahtijeva trenutačno ukidanje blokade Lačinskog koridora kako bi se osigurala isporuka humanitarne pomoći onima kojima je potrebna u Gorskom Karabahu i poziva da se Lačinski koridor u potpunosti otvori jer se njime osigurava fizička povezanost Armenaca iz Gorskog Karabaha s njihovom zemljom, imovinom, kulturom i baštinom; potiče azerbajdžanske vlasti da ulože sve napore kako bi se osiguralo da Armenci koji su otišli imaju pristup svim potrebnim informacijama o tome kako ponovno vratiti svoje boravište u Gorskom Karabahu i u potpunosti ostvariti sva ostala prava na vlasništvo, socijalne naknade, obrazovanje i slično, ako se odluče vratiti;
7. poziva EU i njegove države članice da se hitno posvete osiguravanju međunarodnih jamstava kojima se jamči sigurnost i dobrobit Armenaca koji su ostali živjeti u Gorskom Karabahu te hitnoj ponovnoj uspostavi potpunog humanitarnog pristupa toj regiji; poziva EU i njegove države članice da pojačaju svoju prisutnost na terenu i znatno povećaju humanitarnu pomoć stanovništvu koje je raseljeno iz Gorskog Karabaha i nalazi se u Armeniji ili onima koji žive u Gorskom Karabahu; izražava razočaranje načinom na koji je organizirana i provedena prva misija UN-a u Gorskom Karabahu u 30 godina; poziva na uspostavu međunarodne prisutnosti u Gorskom Karabahu pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda kako bi se pratilo stanje na terenu i stanovnicima Gorskog Karabaha osigurala transparentnost, sigurnost i povjerenje, s naglaskom na humanitarne potrebe i zaštitu te očuvanje lokaliteta kulturne i povijesne baštine; poziva na hitnu zamjenu ruskih mirovnih snaga mirovnom misijom UN-a u Gorskom Karabahu i duž međunarodne granice između Armenije i Azerbajdžana kako bi se istinski omogućila sigurnost i zaštita armenskog stanovništva Gorskog Karabaha;

8. izražava duboku zabrinutost za očuvanje kulturne, vjerske i povijesne baštine u Gorskom Karabahu nakon masovnog egzodusa karabaških Armenaca; potiče Azerbajdžan da se suzdrži od daljnjeg uništavanja, zanemarivanja ili mijenjanja porijekla kulturne, vjerske i povijesne baštine u toj regiji, s obzirom na razaranje kulturne, vjerske i povijesne baštine od početka sukoba u Gorskom Karabahu, te da umjesto toga nastoji očuvati, zaštititi i promicati tu bogatu raznolikost u skladu s rješenjem Međunarodnog suda od 7. prosinca 2021.; zahtijeva zaštitu armenske kulturne, povijesne i vjerske baštine u Gorskom Karabahu u skladu sa standardima UNESCO-a i međunarodnim obvezama Azerbajdžana; ustraje u tome da Azerbajdžan dopusti slanje misije UNESCO-a u Gorski Karabah i da joj omogući potreban pristup lokalitetima baštine kako bi se utvrdio njihov trenutačni status i provelo popisivanje;
9. zahtijeva da se zaštiti imovina onih članova armenske zajednice koji su bili prisiljeni napustiti zemlju te poziva Azerbajdžan da pusti na slobodu sve stanovnike Gorskog Karabaha koji su uhićeni od 19. rujna 2023., uključujući bivše dužnosnike iz te regije, i sve ostale koji su uhićeni prije i nakon 19. rujna 2023. i da se obveže na široku amnestiju tih osoba;
10. ponovno osuđuje azerbajdžanske vojne upade na međunarodno priznato državno područje Armenije; ponavlja svoj zahtjev za povlačenje azerbajdžanskih postrojbi s cjelokupnog suverenog teritorija Armenije; odbacuje iredentističke i provokativne izjave azerbajdžanskog predsjednika i drugih azerbajdžanskih dužnosnika koje sadržavaju prijetnju teritorijalnoj cjelovitosti i suverenitetu Armenije, uključujući one u vezi s takozvanim Zangezurskim koridorom, te izražava ozbiljnu zabrinutost zbog njih; upozorava Azerbajdžan na bilo kakav mogući vojni avanturizam protiv Armenije i poziva Tursku da spriječi Azerbajdžan, svojeg saveznika, da poduzima bilo kakve neodgovorne radnje takve vrste; osuđuje potporu koju su druge zemlje tijekom ove krize pružile Azerbajdžanu i poziva na povlačenje te potpore kako bi se spriječila daljnja eskalacija; upozorava da bi Azerbajdžan mogao biti ohrabren nedostatkom ozbiljnih napora međunarodne zajednice u cilju odvratanja;
11. poziva na sveobuhvatnu reviziju odnosa EU-a s Azerbajdžanom, s obzirom na nedavne događaje i pogoršanje stanja ljudskih prava u toj zemlji; poziva Komisiju da hitro ponovno razmotri „strateško partnerstvo” s Azerbajdžanom u području energetike, s obzirom na to da Azerbajdžan opetovano krši svoje međunarodne obveze, uključujući obveze preuzete u pregovorima uz posredovanje EU-a i obvezujuće odredbe međunarodnog prava; napominje da, s obzirom na azerbajdžansku agresiju na Armeniju u rujnu 2022. i njegovu neopravdanu uporabu sile nad stanovništvom Gorskog Karabaha u rujnu 2023. i prisilno raseljavanje tog stanovništva, kao i na zabrinjavajuće stanje ljudskih prava u toj zemlji, razvoj takvog „strateškog partnerstva” nije u skladu s ciljevima vanjske politike EU-a kako su definirani u članku 21. Ugovora o Europskoj uniji; izražava svoje uvjerenje da EU ne može moralno prihvatiti pregovore o budućem sporazumu o partnerstvu sa zemljom koja očito krši načela međunarodnog prava i svoje međunarodne obveze te stoga nije ni pouzdan ni vjerodostojan partner; stoga apelira na visokog predstavnika i ESVD da obustave pregovore o obnovljenom sporazumu o partnerstvu dok Azerbajdžan ne pokaže stvarnu spremnost na poštovanje prava i

sigurnosnih pitanja armenskog stanovništva Gorskog Karabaha; poziva EU i njegove države članice da, ako Azerbajdžan nastavi zanemarivati svoje obveze, razmotre suspenziju sporazuma o pojednostavljenom izdavanju viza s Azerbajdžanom i smanjenje razine suradnje s tom zemljom u drugim područjima; smatra neprihvatljivima sve komentare i prijetnje koje azerbajdžanske vlasti, među ostalim i veleposlanik Azerbajdžana pri EU-u, upućuju zastupnicima u Europskom parlamentu;

12. poziva na smanjenje ovisnosti EU-a o izvozu plina iz Azerbajdžana; ozbiljno je zabrinut zbog uvoza ruskog plina iz Azerbajdžana i velikog ruskog udjela u proizvodnji i prijevozu azerbajdžanskog plina za EU, što je u suprotnosti s ciljem EU-a da se poremeti sposobnost Rusije da nastavi s ratnom agresijom protiv Ukrajine smanjenjem prihoda od izvoza nafte i plina u EU; potiče Komisiju da istraži sumnje da Azerbajdžan zapravo izvozi ruski plin u EU; poziva na potpunu obustavu uvoza nafte i plina iz Azerbajdžana u EU u slučaju vojne agresije protiv armenske teritorijalne cjelovitosti ili znatnih hibridnih napada na armenski ustavni poredak i demokratske institucije;
13. osuđuje nedjelovanje ruskih „pripadnika mirovnih snaga” i sveukupnu ulogu Rusije, koja desetljećima potpiruje taj sukob i koristi ga za ostvarenje vlastitih političkih ciljeva;
14. osuđuje turskog predsjednika Recepta Tayyipa Erdoğana zbog iskorištavanja oružanog sukoba u Gorskog Karabahu za promicanje imperijalističkog programa i za poticanje daljnjih napada na suverenitet Armenije; odlučno poziva Tursku da zauzme konstruktivan i odgovoran pristup teritorijalnoj cjelovitosti Armenije i da promiče mir u regiji;
15. pohvaljuje armenskog premijera Nikolu Pašinjana za njegovu predanost miru; ponavlja da EU predano podupire suverenitet, demokraciju i teritorijalnu cjelovitost Armenije; oštro osuđuje sve veće hibridne pokušaje Rusije da destabilizira političku situaciju u Armeniji; pozdravlja ratifikaciju Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda od strane Armenije; smatra da EU mora iskoristiti priliku potencijalnoga geopolitičkog vakuuma, Armeniji ponuditi ambiciozan plan suradnje unapređenjem postojećeg Sveobuhvatnog i pojačanog sporazuma o partnerstvu, čime će se učvrstiti njezin položaj u zajednici zapadnih demokracija i pomoći joj da u uspostavi odnose sa susjedima, posebno s Turskom;
16. poziva EU da pozitivno odgovori na zahtjev Armenije za potporu putem Europskog instrumenta mirovne pomoći ako Armenija ponovno razmotri svoje postojeće vojne saveze; poziva EU da znatno poveća humanitarnu i financijsku pomoć Armeniji, koja se suočava s dolaskom desetaka tisuća izbjeglica; poziva EU da s obzirom na narušen tijek obrazovanja tisuća etničkih Armenaca pomogne u uspostavi i financiranju stipendija za evakuirane učenike i studente kako bi mogli nastaviti svoje školovanje;
17. ponovno izražava potporu suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti i Azerbajdžana i Armenije; poziva Azerbajdžan da ponovno potvrdi svoju bezrezervnu predanost teritorijalnoj cjelovitosti Armenije; smatra da je istinski dijalog između Azerbajdžana, Armenije i predstavnika Armenaca iz Gorskog Karabaha jedini održiv put naprijed te

poziva EU i njegove države članice da podrže takve napore; podržava mirovne pregovore između Armenije i Azerbajdžana koji su u tijeku, a koje je nedavna vojna operacija protiv Gorskog Karabaha ozbiljno otežala; naglašava potrebu za sveobuhvatnim mirovnim sporazumom između Armenije i Azerbajdžana koji mora uključivati uzajamno priznavanje teritorijalne cjelovitosti, jamstva za prava i sigurnost armenskog stanovništva Gorskog Karabaha i oslobađanje zatvorenika; ističe da je dostojanstven i trajan regionalni mir kojim se održavaju suverenitet, neovisnost i teritorijalna cjelovitost obiju zemalja preduvjet za stabilnost u susjedstvu;

18. poziva civilnu misiju EU-a u Armeniji (EUMA) da pomno prati razvoj sigurnosne situacije na terenu, osigura transparentno izvješćivanje Parlamenta i aktivno pridonosi naporima za rješavanje sukoba; poziva EU i njegove države članice da ojačaju mandat EUMA-e, povećaju njezinu veličinu, produže njezino trajanje i rasporede promatrače duž granice s Turskom; žali zbog činjenice što Azerbajdžan nikada nije dopustio raspoređivanje EUMA-e na svojem državnom području i poziva Azerbajdžan da dopusti prisutnost EUMA-e na svojoj strani granice i u Gorskom Karabahu;
19. izražava duboko nezadovoljstvo činjenicom da su Komisija i Vijeće zanemarivali redovita upozorenja Parlamenta o stanju u Gorskom Karabahu i rizicima od katastrofalnog ishoda; žali zbog toga što djelovanje EU-a dosad nije dovelo do pozitivnih rezultata; zahtijeva od ESVD-a da ponovno razmotri svoje djelovanje na Južnom Kavkazu i zamijeni specijalizirano osoblje; žali zbog sporog odgovora institucija EU-a i činjenice da je visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku dao izjavu tek dva dana nakon što je Azerbajdžan pokrenuo napad na Gorski Karabah;
20. poziva EU i njegove države članice da hitno preispitaju diplomatsku i sigurnosnu arhitekturu EU-a i geopolitičke konfiguracije u široj regiji južnog Kavkaza s obzirom na nove činjenice na terenu i interese zemalja kao što su Rusija, Turska i Iran, ali i da razviju strategiju kao odgovor na rastući trend autokratskih režima koji zanemaruju diplomatske napore dajući prednost nasilnoj vojnoj sili;
21. žali zbog odluke mađarske vlade da blokira zajedničku izjavu svih država članica EU-a kojom se osuđuje vojna operacija Azerbajdžana protiv armenskog stanovništva Gorskog Karabaha; potiče Vijeće da ujedinjeno podupre aktivnije sudjelovanje EU-a u zaštiti ljudskih prava i promicanju mira između Azerbajdžana i Armenije;
22. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, predsjedniku, vladi i parlamentu Republike Azerbajdžana, predsjedniku, vladi i parlamentu Republike Armenije, glavnom direktoru UNESCO-a, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju, Ujedinjenim narodima i Vijeću Europe.